

משה חיים פלח

- 1..... בענין אונס בגיטין
 4..... בענין בא על בתו.....
 6..... בגדר דין סילוק מפירי.....
 9..... בביאור פלוגתת אביי ורבה.....

בענין אונס בגיטין

אומדנא, דאין דעתו אלא אם יעבור על
 תנאו מרלון.

אולם צחידושי הרא"ה כתב וז"ל ולא
 אמרינן נמי יש אונס אלא בתולה
 דדעת עלמו, כגון אם לא צאתי אם לא
 עשיתי כך וכך, או אם צאתי או אם
 עשיתי כך וכך, וכן בתולה דדעתה,
 דלגבי הא מלתא כחד נינהו, אבל בתולה
 דדעת אחרים, כגון אם יצא פלוני, אם
 לא יצא לא, אלא כל היכא דנתקיים
 התנאי הרי נתקיים, ואין אונס, וטעמא
 דמילתא, משום דתולה דדעת עלמו היא
 סבור לקיים התנאי, וכשהוא אונס
 עכשיו עליו, שלא היה יכול לקיים תנאו,
 הרי הוא כנאנס על עיקר המעשה
 למפרע, והיינו דאמרינן יש אונס, וזה

אמר רבא ולענין גיטין אינו כן אלמא
 קסבר רבא אין אונס בגיטין מנא
 ליה לרבא הא חילימא מהא דתנן הרי
 זה גיטיך אם לא צאתי מכאן ועד שנים
 עשר חדש ומת בתוך שנים עשר חדש
 אינו גט מת הוא דאינו גט הא חלה הרי
 זה גט כו' וצנדרים (כז א) ההוא גברא
 דאתפס זכוותא צבי דינא ואמר חי לא
 אתינא עד תלתין יומין ליצטלון הני
 זכוותאי איתניס ולא אתא אמר רב הונא
 צטיל זכוותיה אמר ליה רבא אונס הוא
 ואונס רחמנא פטריה דכתיב ולנערה לא
 תעשה דבר כו' יעו"ש, והנה מדברי
 הר"ן (צנדרים ובקידושין ר"פ האומר) וכמה
 ראשונים מצוהר דיסוד הדין הוי

רחמנא אפקעיה מכל דינים וחלויות דלא יחולו עליו לאונסו יעו"ש*.

ונראה להוסיף צביאור הדברים, דיסוד פטורא ד"ולנערה לא תעשה דצר" אינו משום "העדר אשמה" גרידא, דהאי טעמא לא שייך הכא, אלא גדר הדברים הוא, דכשם דמלינו זקטן דכיון דלאו זר דעת הוא לאו זר עונשין הוא, וכמו כן לאו זר הקנאה הוא, ויסוד הדין בתרווייהו אחד, דכיון דלאו זר דעת הוא, אינו אחראי למעשיו ולהכי אינו נתבע על מעשיו ואינו מחויב למעשיו [ואף דקטן זר כוונה הוא וכדמלינו בחולין (יג א) דיש לו מעשה, משום דהתם עלם המחשבה פועלת ולא זעין דיהא מחויב למעשיו, וכדציאר הגרש"ש (צ"מ ס"כ צענין יאוש) צאורך יעו"ש].

וה"נ זהו גדר פטורא ד"לנערה לא תעשה דצר" דמעשה הנעשה בצאונס ושללא מדעת ורלוו, אין האדם

ראוי לומר בתולה בעלמו, אי נמי בתולה דעיתה אס תצוא אס לא תצא עכ"ל, ויעוין בהמשך דצרי הרא"ה דהציא לסוגיא דנדריס דילפי' להאי דינא מ"ולנערה לא תעשה דצר" יעו"ש, ומצואר דהא דחשיב אנוס זעיקר המעשה אין הגדר משום דחשיב מוטעה, דאדעתא דהכי לא גירש, אלא אתינן עלה מדין אונס ממש וילפי' ליה מקרא ד"ולנערה".

ויעוין צחי' הגרש"ש (ס"ה) וצחי' ר' שמואל (ס"ז) דציארו דצרי הרא"ה, דצפרשת תנאים נתחדש דעלם קיום התנאי הוי סיבה לחלות המעשה, ונמלא דכשנתקיים התנאי צאונס הרי עלם המעשה חיל צאונס, וצדינא "דלנערה לא תעשה דצר" נתחדש דלא חייל שום דין על האדם לאונסו, וכשם דאונס רחמנא פעריה מעונשים כמו"כ

* **אלא** דהגרש"ש ציאר ע"פ מה דהאריך לייסד דעיקר דין תנאי אינו גילוי מילתא בעלמא, אלא עלם קיום התנאי פועל את חלות המעשה, יעו"ש דהאריך בזה, ועפ"ז כתב דכל דנתקיים התנאי צאונס חשיב דעלם חלות המעשה הוי צאונס, ואילו צחי' ר' שמואל שם ציאר בנוסח אחר, דכיון דמעיקרא היה דעתו לקיים תנאו ועשה את המעשה על דעת זה אלא דלצסוף נאנס חשיב דנעשה המעשה צאונס, דכיון דאיבו מזדו עשה את המעשה בצופן דאכתי יבא תלוי בו ויוכל לקיים תנאו לזא בתוך יצ"ח ולבעול המעשה, ולא אסיק אדעתיה דייאנס, חשיב אונס, ואף דלא חשיב חסרון דעת כלפי עלם הגירושין חשיב מעשה גירושין צאונס יעו"ש.

אחראי ונתצע על כך מעשה, ולהכי הוא
דפטור מעונשין, וכמו כן להכי אין כך
מעשה מחייבו כגון בהקנאה וגירושין
וכיו"צ, וה"ה כל היכא דהתנה ונתקיים
התנאי צאונם, חשיב אנוס על עולם
המעשה, ואינו מחויב להך מעשה.

בענין בא על בתו

ונראה שטעות סופר הוא צמח שכתב אינו חייב דמשמע כשצא עליה האב דהא ודאי משנה שלימה שם צאלו נערות דהצא על צתו פטור לגמרי ואין הטעם משום דאי צעי מסר לה למנוול ומוכה שחין אלא מפני שנתחייב צנפשו אצל אינו שלה הוא ר"ל וכשצא עליה אחר שהוא של אב והדין אמת וכבר כתב אותו רבינו צפ"צ מהל' נערה צתולה עכ"ל [ויעוין צחידושי רבינו חיים הלוי (פ"צ מנערה צתולה)].

אולם יעוין צמגדל עוז (הל' חובל ומזיק שם) שכתב וז"ל ואני אומר אם על אחר צא עליה אמרו גם לרבי יצחק אלפס ז"ל כן משמע מלשון הלכותיו וגם ר"מ ז"ל כ"כ צהל' נערה צתולה ואם הצא על צתו אמרו מכלל חייבי כריתות הוא וחייב קנס כו', וכן לקמן שם (הע"י) כתב המגדל עוז וז"ל ותירוץ התימה הזה אללי פ' אלו נערות מידי דבוח אכל חייבי כריתות דקנס אונסין ומפתין דצשל אחרים האב זוכה ואם הוא עלמו אנס או פיתה חייב כמ"ש צסמוך כו' ומסביר טעמי ברבתי איכא חדא שלא

ואלו שאין להן קנס כו' הצא על צתו על צת צתו על צת צתו על צת אשתו על צת צתה על צת צתה אין להן קנס מפני שמתחייב צנפשו שמייתתן צידי צת דין וכל המתחייב צנפשו אין משלם ממון שנאמר ואם לא יהיה אסון ענוש יענוש, והנה כתב הרמב"ם (פ"ד מחובל ומזיק ה"ד) וז"ל החובל צת קענה של אחרים, אם נזק הפוחת אותה מכספה הוא הרי הוא של אב וכן שצתה של אב שהרי מעשה ידיה וכסף מכירתה של אביה הוא, אצל לער ובושת וריפוי הרי הוא שלה וכן נזק שאינו פוחת אותה מכספה הרי הוא שלה, וכן החובל צתו משלם לה לער ורפוי ובושת עכ"ל, ובהשגות הראצ"ד כתב וז"ל אמר אצרהס דוקא צושת דחצלות אצל צושת דאונס ופתוי אינו חייב דהא אי צעי מסר לה למנוול ומוכה שחין והכי איתא צכתוצות עכ"ל, והנה מדצרי הראצ"ד משמע דאב הצא על צתו משלם צושת לצתו, ותמה המגיד משנה דהא האב הצא על צתו פטור מדין קלצ"מ, וכתב המ"מ להגיה דצרי הראצ"ד וז"ל

דנקט לשון קנס היינו כמבואר בדבריו
 בהט"ז דאט"ג דמדינה הוי דידיה מדין
 שבה נעורים מ"מ "עעמי רצרבי איכא
 חדא שלא יהא חוטא נשכר ועוד קנס
 קנסוהו הוא עשה שלא כהוגן לפיכך
 יעשו לו שלא כהוגן ולא חקני ליה
 רחמנא" [אמנס מש"כ דהכי איתא
 צפרק אלו נערות ושכן כתב הרמב"ם
 אכתי ל"ב, וכן ל"ב הא דנקט בלשונו
 דהבא על צתו מכלל חי"כ היא יעוין שם
 בכל לשונו].

אלא דלכאורה אכתי קשה דהא להדיא
 פרכי' בגמ' (גכ"ה) אף לענין צושת
 ופגם דאין לוקה ומשלם, אך יש לומר
 דהיינו מדינה דעקירה לורך הנחה, ויש
 לדון דתליא צפלוגתא דתרי לישני,
 וסוגיא דהתם י"ל דחזלה כלישנא
 דאפשר לאכילה בלא הגבהה דאי צעי
 גחין ואכיל, ודעת הרא"ה ודעמיה דלכך
 לישנא אי לאו דמלי גחין ואכיל אכן שייך
 צזה פטורא דקלצ"מ ואף דל"ה חלק
 מהמחייב מדינה יעו"ש ואפשר דהכא
 חשיב כלא אפשר בלא הא, אך הראצ"ד
 יש לומר דחזיל כל"ב דמלי לאהדורי,
 ולפ"ז שפיר מלינן לחייבו צושת על כלל
 מעשה האונס.

יהא חוטא נשכר ועוד קנס קנסוהו הוא
 עשה שלא כהוגן לפיכך יעשו לו שלא
 כהוגן ולא חקני ליה רחמנא כו' עכ"ל,
 ומבואר גם בדברי המגדל עוז בתרי
 דוכתי דאצ הבא על צתו משלם, והוא
 כמבואר לפנינו בדברי הראצ"ד [וקשה
 לומר דע"ס נפל צתלתא דוכתי].

ונראה לדון ביישוב דברי הראצ"ד,
 דברי איבו קאי על חיוב צושת,
 ולכאורה נראה דחיוב הצושת אינו רק
 על מעשה הביאה עצמו, אלא על כלל
 מעשה האונס והפיתוי, ואפילו אי לא
 מלינן לחייבו על שעת הביאה ממש,
 אכתי מלינן לחייבו חיוב צושת על כלל
 המעשה, ומעתה יש לומר דהא דתנן
 דהאצ הבא על צתו פטור משום
 דמתחייב צנפשו אינו אלא לענין הקנס
 עצמו, דצזה חיובו אינו אלא על מעשה
 הביאה עצמו, וצזה קם ליה צדרצה
 מיניה, אך לענין חיוב הצושת שפיר
 מתחייב, וזהו מש"כ הראצ"ד דהאצ
 הבא על צתו פטור מצושת משום דאי
 צעי מסר לה למנוול ומוכה שחין, דל"ש
 צזה פטורא דקלצ"מ.

וכן צמש"כ המגדל עוז (צכה"ד) דחייב
 קנס יש לומר דכוונתו לצושת, והא

בגדר דין סילוק מפירי

אוכל פירות, וא"ת וכו' משנתינו אין לה תקנת אושא ורצנן דצתר משנתינו הוא דתקון לה כדאמרין לעיל צריש מליאת האשה (סו 6) לימא תנינא לתקנת אושא ודחי מתני' צחייה ולפירות וא"כ כי מכרה צחי' בעלה היכי מפיק בעל מיד הלקוחות, תירץ הראב"ד ז"ל דאפשר דתקנת אושא מקמי ר' יוסי צר חגינא תקנוה וצימי משנתינו אלא מפני שלא היתה מפורשת צמנתינו והיה אפשר לפרש דמשנתינו צחייה ולפירות פירשו הם ותקנוה ואלו היתה תקנה זו מפורשת צמנתינו לא היו לריכין צאושא לתקן כו' עכ"ל.

אולם יעוין צתום' הרא"ש דכתב ליישב עוד צאופ"א וז"ל ולי נראה לפרש דהכי פריך ואימא מפירי סליק נפשיה שיבו הפירות שלה ולא שתוכל למכור הקרקע דאע"ג דסילק עלמנו מן הפירות ניחא ליה שיבא הקרקע ציד האשה כדי שתורישנו לצניו וגם שיבוי לה פירות מידי שנה בשנה כי אי אפשר שלא יהנה מהם, וכי האי גונא אשכחן לעיל דאע"ג דתקינו רצנן לצעל

הכותב לחשתו דין ודצרים אין לי צנכסוך הרי זה אוכל פירות צחייה ואם מתה יורשה אם כן למה כתב לה דין ודצרים אין לי צנכסוך שאם מכרה ונתנה קיים כו' ותימא ליה מכל מילי סליקת נפשך אמר אצוי יד בעל השטר על התחתונה ואימא מפירי כו', ונחלקו הראשונים צביאור קושית הגמ', רש"י פי' וז"ל מסלק נפשיה שלא יאכל פירות צחייה והוא פחות שצכולן אצל אם תמכור שמפסיד אף גוף הקרקע שהיה ראוי לירש אם תמות צחייו יהא מכרה בעל ויירשנה עכ"ל, אולם הראשונים תמכו דהא צפשוטו מתניתין אתיא קודם תקנת אושא, וא"כ צלא סילוק נמי אם מכרה אין הבעל מוליא מיד הלקוחות, ומחיים הא לא מלי לאפוקי מיד הלקוחות כיון דנסתלק מפירי, ותירלו צשם הראב"ד דמתניתין נמי אית לה תקנת אושא, וז"ל הרשב"א הא דאמרין ואימא מפירי סליק נפשיה מגופא לא סליק נפשיה. כלומר שאם מכרה צחי' בעלה ומתה יהא הוא מוליא מיד הלקוחות אצל צחייה לא דהא אינו

עיקר הדברים צפירושו שמאחר שאתה דנה לסלק פחות שצדצרים נסלקהו מפירי דקודם ממכירה שלא יוכל לאכלם על כרחם שזכו פחות שצדצרים מפני שאף לכשיבא בן אין לו פסידא כל כך שמכל מקום כל שהם צידה איבא רווח ציתא וכן שצדצרים תתן לו מפריה ויאכל עמה צנדצה ונוח לו שיסתלק מזו ושלא תוכל היא למכור ושאתם תמכרם שיבא הוא עורף לכל ימי חייה ויהיו הפירות שלו לגמרי כאלו לא היה שם תנאי עכ"ל, ומשמע מדצרי דהוי אומדנא צעלמא דעושה עלם הסילוק על תנאי, דאם תמכור אינו מסתלק כלל, ושצ חוזר לאכול פירי כאילו לא נסתלק, אך מדצרי התום' הרא"ש מצואר לא כן, אלא דיכול לעכב מלמכור דומיא דהביא דלעיל, ול"צ גדר הדצרים.

ונראה לצאר דהא דצעל שמכר קרקע לפירות לא עשה ולא כלום משום רווח ציתא, לא הוי תקנה צפנ"ע לעכב על הצעל מלמכור, אלא ציאור הדצרים, דהנה צצ"צ (קלע ה) צעי חי צעל לוקח הוי או יורש הוי ויעוין צרשצ"ס (שס) וצתום' (שס ע"ג) וצש"ר שם דמיצעי ליה אף מחיים דלמא הוי יורש מחיים (ויעוין צתום' ר"ד שס) ומסיק רב אשי התם דצעל שוייבו רצון כיוורש ושוייבו רצון כלוקח

פירות אינו יכול למכור קרקע לפירות משום רווח ציתא, וכן מוכח נמי צמתני' דקתני צצצא מליעתא דין ודצרים אין לי צנכסוך וצפירותיהן אינו אוכל פירות צחייה וכו' לא ליתני אלא דין ודצרים אין לי צפירותיהן וממילא ידענא דאינו אוכל פירות וגם אם מכרה מכרה קיים כיון שנסתלק מן הפירות, אלא ודאי אף על פי שנסתלק מן הפירות מכרה צעל אם לא שיכתוב לה דין ודצרים אין לי צנכסוך עכ"ל.

ומבואר דצרי התום' הרא"ש, דאף היבא דנסתלק הצעל מן הפירות, אכתי מלי לעכב על האשה מלמכור את הגוף מחיים, ודימה להא דמסקינן לעיל (פ ג) דצעל שמכר קרקע לפירות לא עשה ולא כלום ולרצא טעמא משום רווח ציתא.

אולם גדר הדצרים לריך ציאור, דלכאורה צצעל שמכר לפירות הוי תקנה צפנ"ע דעיכצוהו חכמים מלמכור משום רווח ציתא, אך הכא דנסתלק הצעל מזכות הפירות, מהיכ"ת דיוכל לעכב על האשה מלמכור [ולא מלינו דתיקנו חכמים תקנה דצגוונא דנסתלק הצעל יעכב על האשה מלמכור] ויעוין צמאירי שכתב וז"ל

הזכויות ציניהם צפועל, דהוא יעול
 הפירות וכו', אך מ"מ אינו רשאי ליעלם
 אלא באופן דאכתי עומדים לשניהם
 ואיכא רווח ביתא, ולהכי צעל שמכר
 קרקע לפירות לא עשה ולא כלום.

ומצתה יש לבאר דברי הגמ' צסוגין,
 דאף היכא דנסתלק הצעל
 מפירי אכתי מני לעכצ על האשה
 מלמכור הגוף, דומיא דהא דאשה
 מעכצת על צעלה מלמכור הקרקע
 היכא דלא נסתלק, דכל מה דנסתלק
 מפירי היינו מהך אלימות דאית ליה
 צנכסיס דאיכו נוטל הפירות, אך מ"מ
 אכתי ידו כידה, ולא גריעא זכותו
 צנכסיס מזכות האשה היכא דלא
 נסתלק, וכשם דמליא האשה לעכצ על
 הצעל מלמכור, ה"נ מני הצעל לעכצ על
 אשתו.

והיכא דצבא ליה עצדו ליה כו' יעו"ש,
 ולריך ציאר דמאי שייכא ירושה מחיים.

ונראה לבאר, דהנה לעיל (ע"ה) אמרי'
 דצנשוואה לא מהני סילוק משום
 דידו כידה או ידו עדיפא מידה ויעוין
 צרי"ף שם, ויעוין צרשצ"א (לעיל פ' צ)
 דציאר דצברי צרי"ף וז"ל ידו של צעל
 כידה ורשות שניהם שזה צהם צין
 מחיים צין לאחר מיתה וכשם שאם מתה
 היא נתרוקן כל זכותה לצעלה כך כשמת
 הוא נתרוקן כל זכותו באותן נכסים
 לאשה ושלה הן כו' עכ"ל, ומצואר דגדר
 זכות הצעל באשתו, דחשיצי תרוויכו
 כחדא, וממילא אית ליה זכות צנכסיס,
 ויש לומר דזכו גדר הך דין דצעל יורש
 הוי, דדמי ליורש דזכותו צנכסיס המוריש
 הויא ע"י דעומד צמקומו, וה"נ צעל
 מחיים נעשה ידו כידה ועי"ז זוכה
 צנכסיס, אלא דקצעו חכמים סדר

בביאור פלוגתת אביי ורבה

הגמ' לריכיס ביאור דמאי סבר אביי
דדימה ספק איסורא לספק עומאה
צרה"ר.

ויעוין בחידושי הרשב"א דביאר צעם
רצנו יונה וז"ל דאביי ס"ל
דספק עומאה צרה"י דעמא הלכתא
גמירי לה מסוטה וגזרת הכתוב היא
דמדינא הוי לן למימר העמד דצר על
חזקתו וחזקתו עבור, וספק עומאה
צרשות הרצים דעבור קם ליה אדינא
ולאו מדגמרינן לה מסוטה, וכיון שכן
גבי איסור זין צרשות היחיד זין צרה"ר
אית לן למימר דחזקתו כשר כו' ודוקא
בדצר שהוא בחזקת היתר אמר אביי
דספקו להקל כו' ואי קשיא לך וכי לית
ליה לרצא זיל צתר חזקה כו' ותירץ
רבינו הרב ז"ל דמיס מגולין צעלה
חזקתן משנתגלו כיון דאיכא דוכתא
דשכיחי נחשים וכהיחא דאמרינן צנדה
(ד א) אשה כיון דשכיחי צה דמיס
כשאנינה מכוסה דמיא ואפ"ה ס"ל
לאביי דכל ספק איסור שהאיסור תלוי
במקרה הצא לו אף על פי שאין שם
חזקת עברה כו' וחתוכה ספק חלצ ספק

בעא מיניה רבי אבהו מרצ הונא צא
זאז ונטל צני מעיס מהו נטל הא
ליתנהו אלא נקצ צני מעייס מהו נקצ
הא קא חזינן דהוא נקצינהו אלא נטלן
והחזירן כשהן נקוצין מהו מי חיישי
שמה צמקום נקצ או לא א"ל אין
חוששין שמה צמקום נקצ איתיביה
ראה לפור המנקר צתאנה ועכצר
המנקר צאצעיחיס חוששין שמה צמקום
נקצ נקצ אמר ליה מי קא מדמית
איסורא לסכנתא סכנה שאני א"ל רצא
מאי שנה ספק סכנתא לחומרא ספק
איסורא נמי לחומרא א"ל אביי ולא שאני
זין איסורא לסכנתא והא אילו ספק
עומאה צרה"ר ספיקו עבור ואילו ספק
מיס מגולין אסורין א"ל התם הלכתא
גמירי לה מסוטה מה סוטה צרה"י אף
עומאה צרה"י מתיב רב שימי שרץ צפי
חולדה וחולדה מהלכת על גבי ככרות של
תרומה ספק נגע ספק לא נגע ספיקו
עבור ואילו ספק מיס מגולין אסורין
התם נמי הלכתא גמירי לה מסוטה מה
סוטה דצר שיש צה דעת לישאל אף הכא
נמי דצר שיש צו דעת לישאל, ודצרי

שומן שהיא אסורה שאין הספק תלוי במעשה אלא מעולם היתה חתיכה זו או חלב או שומן ולא ידענו לה היתר מעולם ואינו דומה לספק עומאה צרשות הרצים שאנו מסופקים אם נתחדשה שם עומאה וכן במקוה שאנו מסופקים בשעה שעשה עהרות ע"ג אם כבר נתחדש שם מקרה וחסר, וא"ל רבה התם ספק עומאת צרה"ר דעבור אף על פי שאין שם חזקת עהרה לאו מדינא הוא אלא הלכתא גמירי לה מסוטה כו'.

מספק כו', ויעוין בתוס' שם דלמדו מהתם דאף היכא דנולדה הריעותא מחיים מוקמינן אחזקת היתר, אך הרמ"א דרכי משה (סי' נח) כתב דמשמע מדברי התוס' דאין להכשיר היכא דנולדה ריעותא מחיים וכ"פ בשו"ע (סי' ט) ותמהו האחרו' דצדכרי התוס' מבואר איפכא, ויעוין בש"ך (סי' נ סק"ג) שכתב דעת הרמ"א דלא צי צסוגיא דיצמות שם פליג על דינא דחזקה דרבה יעו"ש.

ויתכן לבאר עד"ח דאצוי ורבה (כגריסת הרשב"א) אזלי לטעמייהו, דהנה צפרק ארבעה אחין (ג' ז) תנן וכולן שהיו צהן קדושין או גרושין צספק הרי אלו הלארות חוללות ולא מתייצמות כילד ספק קדושין זרק לה קדושין ספק קרוז לו ספק קרוז לה זהו ספק קדושין ספק גרושין כתב צכתב ידו ואין עליו עדים יש עליו עדים ואין צו זמן יש צו זמן ואין צו אלא עד אחד זהו ספק גרושין ופרכי' ואילו צגרושין ספק קרוז לו ספק קרוז לה לא קתני מאי טעמא אמר רבה אשה זו צחזקת היתר לשוק עומדת ומספק אתה צא לאוסרה אל תאסרנה מספק אמר ליה אצוי אי הכי צקדושין נמי נימא אשה זו צחזקת היתר ליצם עומדת ומספק אתה צא לאוסרה אל תאסרנה

ומעתה יש לדון לבאר דאצלי לשיטתייהו, דרבה סצר דיסוד דין חזקה היינו דמוקמינן דדצר כפי דמוחזק לן צסתמא, ולהכי אף דמחיים אסירא היצמה לשוק, כיון דמעיקרא עומדת צסתמא להיות ניתרת לשוק צמיתת הצעל, חשיב חזקת היתר לשוק, וכן צספק קידושין אף דהשתא אסירא ליצם צאיסור אשת את, כיון דסתמא עומדת להיות ניתרת ליצם צמיתת הצעל חשיבא צחזקת היתר ליצם, וה"נ סצר הכא דל"ש דין חזקה אלא צגוונא דליכא ריעותא כגון דשכיחי נחשים וכיו"צ, דצזה איכא סתמא להיתר, אך כל היכא דאיכא ריעותא כגון דשכיחי נחשים וכיו"צ, ל"ש לדון דסתמא קאי צחזקת היתר.

אולם אצוי סבר דיסוד דין חזקה
להעמיד הדבר צדינא קמא,
ולכחי סבר דחזלינן צתר השתא, וכיון
דמחיים אסירא צפועל לשוק, מוקמינן
לה צדינא קמא ואסירא, ומאידך היכא
דצפועל קאי הדבר השתא צחזקת היתר,
אף דאיכא ריעותא, מ"מ מוקמינן ליה
צדינא קמא ושרי.